

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет
економіки, управління та діджиталізації
Кафедра
публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. декана факультету
_____ (Коркушко О.Н.)
«30» серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	«Бакалавр»
освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	071 «Облік і оподаткування»
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Лаврук О.В.**, доктор наук з державного управління, к.е.н., доцент кафедри публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри публічного управління, менеджменту та інклюзивної економіки

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри O. Борисюк (Бачинська О.М.)
(підпись) (прізвище та ініціали)
«30» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечує формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь з прийняття обґрутованих управлінських рішень.

1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>ЗК 01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 07. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК 02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК 04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>СК 06. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК 07. Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p> <p>СК 08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення</p>

	<p>управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК 09. Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>СК 11. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її змінення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
--	--

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	<p>ПР 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p>ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.</p>
--------------------------------------	---

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 4
- 1.2. Загальна кількість годин – 120
- 1.3. Кількість модулів – 1
- 1.4. Кількість змістових модулів – 2
- 1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання –

2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – денна, заочна
- 2.2. Статус навчальної дисципліни – нормативна навчальна дисципліна
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – «Економічна теорія», «Основи економічної освіти».

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до менеджменту, організація діяльності

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Сутність і основні категорії менеджменту. Предмет і методи менеджменту. Основні закони і принципи менеджменту. Менеджер як основний суб'єкт управління.

Тема 2. Розвиток науки управління

Історія розвитку менеджменту. Наукові школи менеджменту. Сучасні концепції менеджменту. Розвиток управлінської науки в Україні.

Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень

Основи теорії прийняття рішень. Процес прийняття рішень. Методи творчого пошуку альтернатив.

Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень

Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Методи вивчення проблеми (діагностування). Методи визначення способів розв'язання проблеми (генерація ідей). Базові та найпоширеніші моделі прийняття управлінських рішень.

Тема 5. Планування в організації

Сутність планування як функції управління. Цілі управлінського планування. Стратегічне планування.

Тема 6. Організація як функція управління

Сутність функції організації. Основи теорії організації. Основи організаційного проектировання. Типи організаційних структур управління.

Змістовий модуль 2. Ефективне управління та контроль

Тема 7. Мотивація

Мотивація роботи працівників. Види і зміст теорій мотивації. Сучасні теорії мотивації: сутність змістового підходу до мотивації; сутність процесного підходу до мотивації.

Тема 8. Управлінський контроль

Поняття контролю та характеристика основних видів управлінського контролю. Процес контролю в організації. Фінансовий контроль та його інструменти. Контроль поведінки працівників в організації.

Тема 9. Лідерство

Поняття повноваження, впливу та влади. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника. Поведінковий підхід до лідерства. Ситуаційні моделі керування.

Тема 10. Комунікації у системі управління організацією

Поняття комунікації та її роль у системі управління. Міжособистісні комунікації. Шляхи подолання перешкод ефективної комунікації. Управління конфліктами та стресами.

Тема 11. Ефективність управління

Поняття організаційної ефективності. Значення ефективності та її види. Методи оцінки ефективності організації управління. Методика розрахунку економічної ефективності управлінської праці.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	усього	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль 1. Вступ до менеджменту, організація діяльності	60	20	20			20	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	10	2	2			6	
Тема 2. Розвиток науки управління	10	2	2			6	
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	10	4	4			2	
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	10	4	4			2	
Тема 5. Планування в організації	10	4	4			2	
Тема 6. Організація як функція управління	10	4	4			2	
Змістовий модуль 2. Ефективне управління та контроль	60	20	20			20	
Тема 7. Мотивація	12	4	4			4	
Тема 8. Управлінський контроль	12	4	4			4	
Тема 9. Лідерство	12	4	4			4	
Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	12	4	4			4	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	усього	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Тема 11. Ефективність управління	12	4	4			4	
РАЗОМ	120	40	40			40	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як вид діяльності. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки.	2
2	Тема 2. Розвиток науки управління	Виникнення і розвиток менеджменту. Школи менеджменту. Сучасні концепції менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Розвиток наукових досліджень менеджменту в Україні.	2
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Місце прийняття рішень у процесі управління. Етапи раціональної технології прийняття рішень.	2
4	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Фактори, які впливають на процес прийняття рішень.	2
5	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Методи вивчення проблеми (діагностикування).	2
6	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Методи визначення способів розв'язання проблеми (генерація ідей). Базові та найпоширеніші моделі прийняття управлінських рішень.	2
7	Тема 5. Планування в організації	Місце планування серед функцій управління. Види планів в організації та методи їхнього розроблення.	2
8	Тема 5. Планування в організації	Мета, місія та цілі фірми. Поняття стратегії, значення та необхідність розробки стратегії. SWOT-аналіз, вибір стратегії бізнесу (типові стратегії М. Портера), матриця BCG. Концепція управління за цілями.	2
9	Тема 6. Організація як функція управління	Сутність функції організації та її місце в системі управління. Класична теорія організації.	2
10	Тема 6. Організація як функція управління	Моделі проектування роботи. Делегування повноважень. Сутність організаційних змін.	2
11	Тема 7. Мотивація	Мотивація роботи працівників. Види і зміст теорій мотивації. Сучасні теорії	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
		мотивації:	
12	Тема 7. Мотивація	Сутність змістового підходу до мотивації. Сутність процесного підходу до мотивації. Сучасні методи стимулювання праці.	2
13	Тема 8. Управлінський контроль	Поняття контролю та його місце у системі управління. Характеристика основних видів управлінського контролю.	2
14	Тема 8. Управлінський контроль	Фінансовий контроль та його інструменти. Виробничий контроль та його види.	2
15	Тема 9. Лідерство	Поняття повноваження, впливу та влади. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника.	2
16	Тема 9. Лідерство	Поведінковий підхід до лідерства. Ситуаційні моделі керування.	2
17	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Поняття комунікації та її роль у системі управління. Міжособистісні комунікації.	2
18	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Шляхи подолання перешкод ефективної комунікації. Управління конфліктами та стресами.	2
19	Тема 11. Ефективність управління	Поняття організаційної ефективності. Значення ефективності та її види.	2
20	Тема 11. Ефективність управління	Методи оцінки ефективності організації управління. Методика розрахунку економічної ефективності управлінської праці.	2
Всього			40

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1			
2			
Всього			

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як вид діяльності. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки.	2
2	Тема 2. Розвиток науки управління	Виникнення і розвиток менеджменту. Школи менеджменту. Сучасні концепції менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Розвиток наукових досліджень менеджменту в Україні.	2
3	Тема 3. Основи теорії	Місце прийняття рішень у процесі	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
	прийняття управлінських рішень	управління.	
4	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Етапи раціональної технології прийняття рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття рішень.	2
5	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Методи вивчення проблеми (діагностування).	2
6	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Методи визначення способів розв'язання проблеми (генерація ідей). Базові та найпоширеніші моделі прийняття управлінських рішень.	2
7	Тема 5. Планування в організації	Місце планування серед функцій управління. Види планів в організації та методи їхнього розроблення. Мета, місія та цілі фірми.	2
8	Тема 5. Планування в організації	Поняття стратегії, значення та необхідність розробки стратегії. SWOT-аналіз, вибір стратегії бізнесу (типові стратегії М. Портера), матриця BCG. Концепція управління за цілями.	2
9	Тема 6. Організація як функція управління	Сутність функції організації та її місце в системі управління. Класична теорія організації.	2
10	Тема 6. Організація як функція управління	Моделі проектування роботи. Делегування повноважень. Сутність організаційних змін.	2
11	Тема 7. Мотивація	Мотивація роботи працівників. Види і зміст теорій мотивації. Сучасні теорії мотивації.	2
12	Тема 7. Мотивація	Сутність змістового підходу до мотивації. Сутність процесного підходу до мотивації. Сучасні методи стимулювання праці.	2
13	Тема 8. Управлінський контроль	Поняття контролю та його місце у системі управління. Характеристика основних видів управлінського контролю.	2
14	Тема 8. Управлінський контроль	Фінансовий контроль та його інструменти. Виробничий контроль та його види.	2
15	Тема 9. Лідерство	Поняття повноваження, впливу та влади. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника.	2
16	Тема 9. Лідерство	Поведінковий підхід до лідерства. Ситуаційні моделі керування.	2
17	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Поняття комунікації та її роль у системі управління. Міжособистісні комунікації.	2
18	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Шляхи подолання перешкод ефективної комунікації. Управління конфліктами та стресами.	2
19	Тема 11. Ефективність управління	Поняття організаційної ефективності.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
20	Тема 11. Ефективність управління	Значення ефективності та її види.	2
Всього			40

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Методи дослідження: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід.	6
2	Тема 2. Розвиток науки управління	Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	6
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Умови прийняття управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень.	2
4	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень.	2
5	Тема 5. Планування в організації	Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, плавила, процедури. Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.	2
6	Тема 6. Організація як функція управління	Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.	2
7	Тема 7. Мотивація	Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу форми.	4
8	Тема 8. Управлінський контроль	Принципи і цілі функції контролювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання.	4
9	Тема 9. Лідерство	Типологія лідерів. Поняття стилю	4

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера.	
10	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Зворотний зв'язок та «шум» у процесі комунікації. Перешкоди на шляху до ефективної комунікації та шляхи їх подолання. Управління конфліктами. Управління стресами.	4
11	Тема 11. Ефективність управління	Визначення поняття «результат». Обґрунтування необхідності формування критеріїв оцінки результативності й механізмів їх забезпечення. Результативність. Фактори, що впливають на результативність організації. Система управління результатами. Схема результативності організаційної системи.	4
Всього			40

3.2.2. ЗАОЧНА

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовний модуль 1.	60	4	2			54	
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	10					9	
Тема 2. Розвиток науки управління	10					10	
Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	10					9	
Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	10					10	
Тема 5. Планування в організації	10					8	
Тема 6. Організація як функція управління	10					8	
Змістовний модуль 2.	60	4	2			54	
Тема 7. Мотивація	12					11	
Тема 8. Управлінський контроль	12					12	
Тема 9. Лідерство	12					11	
Тема 10. Комуникації у системі управління організацією	12					10	
Тема 11. Ефективність управління	12					10	
РАЗОМ	120	8	4			108	

1) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як вид діяльності. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки.	2
	Тема 2. Розвиток науки управління	Виникнення і розвиток менеджменту. Школи менеджменту. Сучасні концепції менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Розвиток наукових досліджень менеджменту в Україні.	
	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Місце прийняття рішень у процесі управління. Етапи раціональної технології прийняття рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття рішень.	
	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Методи вивчення проблеми (діагностування). Методи визначення способів розв'язання проблеми (генерація ідей). Базові та найпоширеніші моделі прийняття управлінських рішень.	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
2	Тема 5. Планування в організації	Місце планування серед функцій управління. Види планів в організації та методи їхнього розроблення. Мета, місія та цілі фірми. Поняття стратегії, значення та необхідність розробки стратегії. SWOT-аналіз, вибір стратегії бізнесу (типові стратегії М. Портера), матриця BCG. Концепція управління за цілями.	2
	Тема 6. Організація як функція управління	Сутність функцій організації та її місце в системі управління. Класична теорія організації. Моделі проектування роботи. Делегування повноважень. Сутність організаційних змін.	
3	Тема 7. Мотивація	Мотивація роботи працівників. Види і зміст теорій мотивації. Сучасні теорії мотивації. Сутність змістового підходу до мотивації. Сутність процесного підходу до мотивації. Сучасні методи стимулювання праці.	2
	Тема 8. Управлінський контроль	Поняття контролю та його місце у системі управління. Характеристика основних видів управлінського контролю. Фінансовий контроль та його інструменти. Виробничий контроль та його види.	
	Тема 9. Лідерство	Поняття повноваження, впливу та влади. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника. Поведінковий підхід до лідерства. Ситуаційні моделі керування.	
4	Тема 10. Комуникації у системі управління організацією	Поняття комунікації та її роль у системі управління. Міжособистісні комунікації. Шляхи подолання перешкод ефективної комунікації. Управління конфліктами та стресами.	2
	Тема 11. Ефективність управління	Поняття організаційної ефективності. Значення ефективності та її види. Методи оцінки ефективності організації управління. Методика розрахунку економічної ефективності управлінської праці.	
Всього			8

2) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
Всього			0

3) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 5. Планування в організації	Причини опору делегуванню повноважень та способи їх подолання. Комунікативна компетентність та стратегічний алгоритм лідерства. Робочий і позаробочий час. Організація особистісної та командної роботи.	2
	Тема 6. Організація як функція управління	Місце планування серед функцій управління. Види планів в організації та методи їхнього розроблення. Мета, місія та цілі фірми. Поняття стратегії, значення та необхідність розробки стратегії. SWOT-аналіз, вибір стратегії бізнесу (типові стратегії М. Портера), матриця BCG. Концепція управління за цілями. Сутність функцій організації та її місце в системі управління. Класична теорія організації. Моделі проектування роботи. Делегування повноважень. Сутність організаційних змін.	
2	Тема 10. Комунікації у системі управління організацією	Поняття комунікації та її роль у системі управління. Міжособистісні комунікації. Шляхи подолання перешкод ефективній комунікації. Управління конфліктами та стресами.	2
	Тема 11. Ефективність управління	Поняття організаційної ефективності. Значення ефективності та її види.	
Всього			4

4) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

5) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Методи дослідження: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід.	9
2	Тема 2. Розвиток науки управління	Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	10
3	Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень	Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Умови прийняття управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень.	9

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
4	Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень	Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень.	10
5	Тема 5. Планування в організації	Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, плавила, процедури. Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.	8
6	Тема 6. Організація як функція управління	Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.	8
7	Тема 7. Мотивація	Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовий і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу форми.	11
8	Тема 8. Управлінський контроль	Принципи і цілі функції контролювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання.	12
9	Тема 9. Лідерство	Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера.	11
10	Тема 10. Комуникації у системі управління організацією	Зворотний зв'язок та «шум» у процесі комунікації. Перешкоди на шляху до ефективної комунікації та шляхи їх подолання. Управління конфліктами. Управління стресами.	10
11	Тема 11. Ефективність управління	Визначення поняття «результат». Обґрунтування необхідності формування критеріїв оцінки результативності й механізмів їх забезпечення. Результативність. Фактори, що впливають на результативність організації. Система управління результатами. Схема результативності організаційної системи.	10
Всього			108

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: словесні методи: лекція, диспут, пояснення, розповідь; практичні методи: практичні роботи; наочні

методи: демонстрація, ілюстрація; кейсовий метод; дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, семінарів, роботи в малих групах, проведення індивідуальних занять, консультацій з викладачем, самонавчання в системі Moodle та/або Microsoft365.

4.2. Форми та методи поточного контролю: тести різних рівнів складності; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; індивідуальне та групове виконання ситуаційних завдань; розв'язування практичних ситуацій.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: іспит.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- іспит;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркових дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для іспиту (для денної форми навчання):

Іспит:

				Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)					(підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %				40 %	100
T1	T2	...	T6	T7	T8	...	T11		

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для іспиту (для заочної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль								Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виносиється на самостійне вивчення									
60 %								40 %	100
T1	T2	...	T4	T5	T6	...	T11		

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрутування та доведення своїх думок; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-балльною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-балльною системою.

7.4. Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-балльною системою.

7.5. Оцінювання іспиту здійснюється за 100-балльною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Викладання лекцій, практичних занять, семінарів, роботи в малих групах, проведення індивідуальних занять, консультацій з викладачем, самонавчання – потребує супроводу із використанням засобів дистанційного навчання на платформі Moodle. Для оформлення відповідей на ситуаційні завдання потребується тестовий редактор Word (входить до Microsoft365) або інший аналог.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основна література

1. Гріфін Р. Основи менеджменту: Підручник. Львів: Ба К, 2006, 624 с.
2. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондор. К. : Знання, 2012. 503 с.
3. Дикань Н.В. Менеджмент: навч. посібник. Н.В. Дикань, І.І. Борисенко К.: Знання, 2008. 389 с.
4. Діденко В.М. Менеджмент: Підручник. К.: Кондор, 2008. 584с.
5. Збродська О.В., Менеджмент: навчальний посібник у таблицях і схемах. О.В. Збродська, В.О. Лаготюк. м. Чернівці, видавничий дім «Родовід», 2015. 128 с.
6. Кузьмін О.Є. Менеджмент: Навчальний посібник. О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, О. Р. Саніна. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 240 с.
7. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: Підручник. К.: «Академвидав», 2007, 416 с.
8. Лаврук О. В., Коваль Н. В., Лаврук Н. А. Мотивація забезпечення розвитку інноваційної діяльності підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 5-6. С. 11–16. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.5-6.11
9. Лаврук Н.А. Мотивація трудової діяльності жінок: монографія. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2016р. 216 с.
10. Осовська Г. В. Основи менеджменту : підручник. Г. В. Осовська, О. А. Осовський Вид. 3-е, перероб. і доповн. К. : Кондор, 2008. 664 с.
11. Рульєв В. А. Менеджмент: навчальний посібник. В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. К.: ЦУЛ, 2011. 312 с.
12. Стадник В., Основи менеджменту: Навч. пос. В. Стадник, М. Йохна. К.: АкадемВидав, 2007. 472с.
13. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. Навч. посібн. За ред. Балашова А.М., Мошека Г.Є. К.Алерта. 2018. 620 с.
14. Федоренко В.Г. Менеджмент: підручник. В.Г.Федоренко, О.Ф. Іткін, В.І. Анін та ін. За науковою редакцією д.е.н., проф. В.Г. Федоренка. К.: Алерта, 2008. 652 с.
15. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Академвидав, 2007. 608с.
16. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. К.: «Академвидав», 2005. 608 с.

17. Щербина О. В. Менеджмент. Презентаційний курс : навчальний посібник. Держ. вищ. навч. заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». К. : КНЕУ, 2011. 228 с.
18. Менеджмент : навч. посіб. Харків. Друкарня Мадрид, 2019. 230 с.
19. Основи менеджменту : підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. кол. авт. ; за ред. А.А. Мазаракі, І. В. Чумаченко. Х.: Фоліо, 2014. 846 с.
20. Осовська, Г.В., Осовський О. А. Менеджмент: підручник. 4-те вид., переробл. і допов. – Київ : Кондор, 2018. 562 с.

9.2. Додаткова література:

1. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: Навч. посіб. Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. К. : Знання, 2013. 207 с.
2. Круп'як Л.Б. Управління трудовими ресурсами організації: Навч. посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 278 с.
3. Лаврук О.В., Лаврук Н.А. Формування та розвиток організаційної культури публічного управління. *Держава та регіони*. Серія: Публічне управління і адміністрування, 2024. № 3/2024. С. 120-126.
4. Лаврук О.В., Лаврук Н.А. Актуальні проблеми організації інклузивного професійного навчання державних службовців України. Матеріали VIII Міжнародна науково-практична конференція «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклузії та прагматичної реабілітації соціуму» (21-22 травня 2024 року, м. Кам'янець-Подільський), 2024, С. 60-63.
5. Лаврук О.В., Лаврук Н.А. Електронні інформаційні ресурси інформаційно-телекомуникаційних технологій в умовах інклузії. *Вектор Поділля* : наук. журн. Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж; редкол.: М.М. Тріпак (гол.ред.), О.М. Бачинська (заст. гол. ред.), А. Zielińska та ін. Кам'янець-Подільський : Видавничо-поліграфічний центр Західноукраїнського національного університету «Економічна думка», 2020. Вип. 3. С. 51-63.
6. Литвинюк А.А. Організаційна поведінка. Монографія. М.: Юрайт, 2015. 506 с.
7. Мазаракі А.А., Мошек Г.Є., Гомба Л.А., та інші. Менеджмент: теорія і практика: Начальний посібник. К.: Атіка, 2007. 584 с.
8. Мала Н.Т. Креативність як складова ефективного управління. *Електронний науковий архів* Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка», 2011. С. 18-23.
9. Мінцберг Г. Зліт та падіння стратегічного планування. К.: Вид-во Олексія Капусти, 2008. 389 с.
10. Мостенська Т.Л. Менеджмент : Підр. Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький, О.В. Ільєнко. Вид. 2-ге. К.: Кондор, 2012. 758 с.
11. Мошек Г.Є. Менеджмент : Навч. пос. Г.Є. Мошек, М.М. Ковальчук, Ю.В. Поканевич, І.В. Погодаєв, Г.П. Сиваненко, А.С. Соломко, Т.Р. Юрківська. К.: Кондор, 2014. 550 с.
12. Нестуля О.О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : Навч. посіб. О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, В.В. Карманенко. К. : Знання, 2013. 287 с.
13. Новак В.О. Організаційна поведінка: Підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2013, 498с.
14. Пащенко О. І. Шляхи підвищення ефективності управління керівників та спеціалістів на підприємстві. *Управління розвитком*. 2013. №11. С. 67-68.
15. Сахно Є.Ю. Менеджмент малих та середніх підприємств: Навч.пос. К.: Кондор, 2013. 342 с.
16. Свидрук І.І. Креативний менеджмент. Навч. посіб. К.: Центр учебової літератури, 2012. 224 с.
17. Собченко О.М. Менеджмент: Навч. пос. О.М. Собченко, Л.Д. Подольська. К.: Кондор-Видавництво, 2013. 196 с.
18. Тирпак І.В. Менеджмент: Навч. пос. І.В. Тирпак, В.І. Тирпак, С.А. Жуков. К.: Кондор, 2012. 270 с.

19. Чайка Г.Л. Праця менеджера в системі управління: Навч. посіб. Рекомендовано МОН. К.: Кондор, 2011. 469 с.
20. Чайка Г.Л. Самоменеджмент : Навч. посіб. К. : Знання, 2014. 422 с.

9.3. Інформаційні ресурси та нормативні документи:

1. Конституція (Основний закон) України. від 28.06.1996 р. №254 к/96 ВР. К.: Преса України, 1997. 80 с.
2. Господарський кодекс України прийнятий 16.01.2003 р. К.: Парламентське видавництво, 2003 192 с. (Бібліотека офіційних видань).
3. Господарське законодавство України [текст] : збірник офіційних текстів законів станом на 5 березня 2012 р. К.: ЦУЛ, 2012. 680 с.
4. Законодавство України про працю [текст] : збірник офіційних текстів законів станом на 1 березня 2012 р. К.: ЦУЛ, 2012. 486 с.
5. Кодекс законів про працю України. К.: Парламентське видавництво, 2003. 108 с. (Бібліотека офіційних видань).
6. Офіційний сайт урядового порталу Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. URL: www.kmu.gov.ua.
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. URL: www.me.gov.ua.
8. Офіційний сайт Державного комітету України у справах національностей та міграцій [Електронний ресурс]. URL: www.scnm.gov.ua.
9. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. URL: www.ukrstat.gov.ua.
10. Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. URL: www.nbuv.gov.ua.